

## הנושא: מעגל עיגול וישרים חותכים

הוכן ע"י: שמואל אביטל.

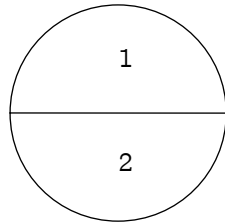
תקציר: בחומר חקירת הקשר שבין מספר הישרים החותכים מעגל נתון לבין המספר המינימלי והמספר המקסימלי של אזורים שהעיגול נחלק על ידם.

מילות מפתח: ישר, מעגל, עיגול, הכללה, סדרה, סדרה מסדר שני.

החומר הוגש במסגרת: גליונות לחשבון מס' 41, אייר תשל"ה.

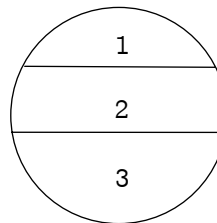
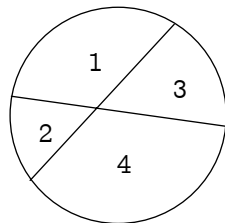
החומר מכיל בנוסף לעמוד הפתיחה: 2 עמודים.

## מעגל עיגול וישרים חותכים

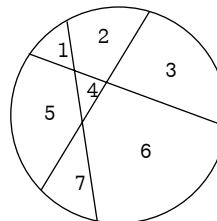
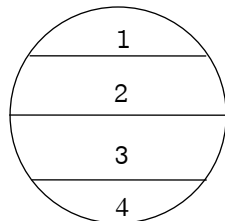


אם מעבירים ישר אחד החותך מעגל נתון ואיננו משיק לו, הרי העיגול נחלק לשני אזורים.

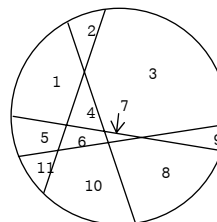
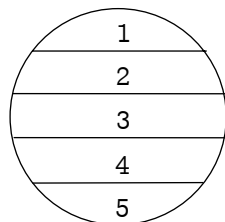
אם מעבירים שני ישרים החותכים מעגל נתון, כך שאף אחד מהישרים אינו משיק למעגל והם גם אינם נפגשים על המעגל הרי העיגול נחלק לפחות ל- 3 ולכל היותר ל- 4 אזורים.



אם מעבירים שלושה ישרים החותכים מעגל נתון, כך, שאף אחד מהם אינו משיק למעגל ואף שניים אינם נפגשים על המעגל, הרי העיגול נחלק לפחות ל- 4 אזורים ולכל היותר ל- 7 אזורים.



אם מעבירים 4 ישרים החותכים מעגל נתון, כך, שאף ישר אינו משיק למעגל ואף שני ישרים אינם נפגשים על המעגל, הרי העיגול נחלק לפחות ל- 5 אזורים ולכל היותר ל- 11 אזורים.



- א. חיקרו מספר מקרים נוספים.
- ב. מעבירים  $n$  ישרים החותכים מעגל נתון, כך, שאף ישר אינו משיק לעיגול ואף שני ישרים אינם נפגשים על המעגל:  
נסחו השערה: 1. מהו המספר הקטן ביותר של אזורים שהעיגול נחלק להם?  
2. מהו המספר הגדול ביותר של אזורים שאפשר לקבל?
- ג. הוכיחו את ההשערה.

פתרון:

- א. עבור 5 ישרים נקבל שהעיגול נחלק לפחות ל-6 אזורים ולכל היותר ל-16 אזורים.  
עבור 6 ישרים נקבל שהעיגול נחלק לפחות ל-7 אזורים וכל היותר ל-22 אזורים.
- ב. ההשערה: עבור  $n$  ישרים:

1. המספר הקטן ביותר של אזורים שהעיגול נחלק להם הוא  $(n + 1)$ .

2. המספר הגדול ביותר של אזורים שניתן לקבל הוא  $\frac{n^2 + n + 2}{2}$

- ג. נשים לב לגהי מספר האזורים הגדול ביותר:

מס' אזורים הגדול ביותר	מס' ישרים
$2 + \binom{2}{2}$	$n = 1$
$3 + \binom{4}{2}$	$n = 2$
$4 + \binom{7}{2}$	$n = 3$
$5 + \binom{11}{2}$	$n = 4$
$6 + \binom{16}{2}$	$n = 5$
$22$	$n = 6$

מתקבלת סדרה חשבונית מסדר שני, כלומר: סדרת ההפרשים מהווה סדרה חשבונית ומכאן

$$\frac{n^2 + n + 2}{2} \text{ : מתקבלת הנוסחה}$$